

STUDIEGIDS Opleidingen Infant Mental Health

Opleidingscommissie: Margreet Hornstra Moedt, Phineke Tielenius Kruythoff, Alet Meurs, Manon Mostert-Uijterwijk

Samenstellers: Ike van der Schoor, Sake Spoelstra, Phineke Tielenius Kruythoff, Margreet Hornstra Moedt, Eileen Jeffares en Monique Jordan

1. Inleiding

Het krijgen van een kind is voor ouders een van de belangrijkste gebeurtenissen in hun leven. Initiatieven als het 'manifest 1001 kritieke dagen' en 'Kansrijke Start' beschrijven het belang van aandacht voor deze vroege periode van conceptie tot de eerste twee tot vijf jaren en hoe cruciaal de periode is voor een gezonde en veilige ontwikkeling van elk kind en gezin. Het manifest roept op dat ieder kind een gelijke kans verdient op een lichamelijk en emotioneel gezond en veilig leven. Vroegtijdige begeleiding, hulpverlening, de juiste preventie en vroegtijdige interventies maken het mogelijk om een gezonde en veilige relatie tussen ouder en kind zoveel mogelijk te realiseren.

2. Studiegids

De medewerkers en docenten van de RINO Groep heten je hartelijk welkom bij de IMH opleiding en fijn dat je deelneemt aan deze inspirerende leerzame scholing.

De IMH opleiding vraagt het een en ander van jou: tijd, energie, reflectie, aandacht en je open willen stellen voor jezelf, je collega's en voor de (jonge) ouder-kindrelatie.

In deze studiegids staat alle belangrijke informatie over de opleiding en:

- wat er van je verwacht wordt,
- hoe vaak je aanwezig moet zijn,
- de gevolgen van langere afwezigheid,
- over de inhoud,
- en over docenten.

3. Achtergrond IMH: Vroege ervaringen als basis voor de toekomst

Infant Mental Health omvat de zorg voor de allerjongsten (van nog niet geboren kind tot 6 jaar) binnen de context waarin zij opgroeien. Hoe jonger het kind hoe afhankelijker het is van de relatie met de ouders cq verzorgers. Deze relatie met de ouder(s) begint al in de baarmoeder. De relatie en de ontwikkeling van het kind, in alle opzichten, zijn in nauwe verbondenheid met elkaar. De IMH visie is erop gericht dat de professional bijdraagt aan een gezonde ontwikkeling en het opbouwen van een veilige band tussen ouder(s) en kind. Soms gaat het opbouwen van deze veilige relatie niet vanzelf.

Er kan sprake zijn van problemen bij:

- het kind (bv. medische complicaties, ontwikkelingsstoornis);
- de ouder (bv. psychische/psychiatrische problemen van de ouder, vechtscheiding, onverwerkt trauma);
- of in de omgeving (zoals armoede, werkloosheid, sociaal isolement, migratie).

De relatie tussen ouder(s) en hun (ongeboren) kind staat centraal.

Kind-, ouder-, en omgevingsfactoren zijn van invloed op de kwaliteit van de ouder-kind relatie en andersom heeft de kwaliteit van de ouder-kindrelatie weer invloed op deze factoren. Het is belangrijk om factoren die een risico vormen voor problemen tijdens de zwangerschap of in de vroege ouder-kindrelatie zo snel mogelijk te signaleren, te analyseren en te ondersteunen of op te lossen. Het vroeg begrijpen van de IMH visie betekent zowel het voorkomen van problemen maar ook indien noodzakelijk snel en deskundig ondersteuning of behandeling bieden.

4. Transitie en IMH

De visie en het werkgebied van IMH zijn essentieel voor alle professionals werkzaam met zwangeren en hun partners en kinderen van 0 tot 6 jaar en hun ouders/verzorgers. Met de Wet op de Jeugdhulp (2015) gaat dit op voor de hele keten in de zorg.

IMH is een multidisciplinair vakgebied van professionals die vanuit verschillende disciplines werkzaam zijn in verschillende zorgsectoren zoals. Jeugd- en opvoedhulp, Jeugd-GGZ, Jeugdgezondheidszorg, Consultatiebureau, Ziekenhuis, Centra voor Jeugd en Gezin, Verloskunde, Kraamzorg, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming, e.a. Het is essentieel voor de zorg

voor prille ouders en hun zeer jonge kinderen dat met meerdere professionals en disciplines wordt gewerkt vanuit een duidelijke en gemeenschappelijke IMH visie.

Deze gemeenschappelijke visie wordt ook wel trans-disciplinair genoemd. Het model waarin ontwikkeling gezien wordt als kind, ouder en omgevingsfactoren die elkaar continue beïnvloeden wordt het transactioneel ontwikkelingsmodel genoemd. Dit transactioneel ontwikkelingsmodel helpt bijvoorbeeld om het ingewikkelde samenspel tussen kind, ouder en omgevingsfactoren te begrijpen.

Problemen waarmee (zeer) jonge kinderen mogelijk aangemeld worden zijn voeden, eten, huilen, slapen en gedrag. De vraag of het hier om tijdelijke voorbijgaande problemen gaat of dat het om symptomen gaat van ernstigere problematiek wordt vanuit dit transactionele ontwikkelingsmodel belicht.

Bij specifieke problemen bij de ouder zoals psychiatrische problematiek, onverwerkt trauma wordt de ouder niet alleen als volwassene met eigen problematiek gezien maar ook vanuit het ouderschap. Als ouder die het beste voor het kind wil maar ook als ouder die mogelijk vanuit eigen problematiek ongewild en onbedoeld minder beschikbaar is. En wordt stilgestaan bij de vraag welk effect dat heeft op de beleving van het ouderschap en op de relatie met het kind. Belangrijk hierin is het evenwicht tussen risico- en beschermende factoren en de veerkracht in het gezin of sociale omgeving.

5. Vakgebied opleiding Infant Mental Health: Consulent en specialist

De opleiding kent twee routes: IMH-Consulent of IMH-specialist en is modulair opgezet. Bij een incompany uitvoering gaat het om een lineaire opleiding. In hoofdstuk 6 vind je de informatie en uitleg over de modulaire opzet. In dit hoofdstuk gaat het over de overeenkomsten en verschillen tussen de Consulent en de Specialist.

IMH-Consulent

Iedere professional in de zorg heeft een eigen verantwoordelijkheid, bevoegdheid en bekwaamheid. De Consulent heeft ruime ervaring en expertise in de preventie, herkennen, observeren, begeleiden en ondersteunen van de relatie tussen ouders en (ongeboren) kind. Wanneer de Consulent op basis hiervan aantoonbare signalen ziet dat de ouder-kind relatie onder druk staat, er sprake is van verstoorde ouder-kind relatie, onveilig opgroeien (door trauma), vragen zijn over de gehechtheid tussen kind en ouder, psychopathologie speelt bij ouder of kind maakt deze een inschatting of de problematiek valt onder de eigen expertise of dat het gezin doorverwezen dient te worden. Een GGZ-professional in de Basis-GGZ en de Specialistische GGZ zijn eindverantwoordelijk voor diagnostisering en behandeling van ouder en (ongeboren) kind. Deze professionals hebben de verantwoordelijkheid en bevoegdheid voor triage, classificeren, diagnosticeren en behandelen van de ouder-kindrelatie.

Professionals in wijkteams, jeugdverpleegkundigen, praktijkondersteuners huisarts, kinderfysiotherapeuten, kinderergotherapeuten, logopedisten werken aan de voorlichtende, preventieve en begeleidende kant van veilig en gezond opgroeien en werken nauw samen met anderen. Deze professionals hebben volop aandacht voor preventie, observatie, begeleiding, ondersteuning en kortdurende interventies en vervullen een signalerende en begeleidende functie als de ouder-kindrelatie verstoord lijkt en/of als er vermoeden is van of risico is op een gestoorde ontwikkeling of onveilig opgroeien.

IMH-Specialist

Als er sprake is van spanning in de ouder-kindrelatie en er zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind of als er aanwijzingen zijn dat de ouder-kind relatie verstoord is en/of dat de ontwikkeling van het kind niet langer ongestoord verloopt, kan aanvullende gespecialiseerde behandeling ingezet worden. GZ-psycholoog, Kind- en Jeugdpsycholoog NIP, orthopedagoog-Consulent, klinisch psycholoog, psychotherapeut of kinderpsychiater hebben kennis en ervaring nodig in verschillende ouder-kind interventies om de verstoorde ouder-kindrelatie te behandelen en te herstellen. Deze professional heeft ook de verantwoordelijkheid om na te gaan of er sprake is van psychopathologie bij ouder en of bij het kind.

6. Doel van de opleiding

Opleidingsdoelen IMH-Consulent

Professionals passen visie, kennis en vaardigheden toe van het vakgebied van de Infant Mental Health, in lijn met de verantwoordelijkheid van hun basisberoep, zodat de professional met de juiste blik/attitude kunnen aansluiten bij de ouder(s) en hun zeer jonge kind. Om die aansluiting te maken, leren professionals gesprekstechnieken, observatietechnieken, begeleidingsinstrumenten om in te schatten hoe het gaat met de ouder-kindrelatie en of het kindje veilig en gezond kan opgroeien. Deze inschatting leidt tot een plan waarin de professional de ouders en hun kind zelf begeleidt in het versterken van de ouder-kindrelatie. Als er sprake lijkt van een verstoorde ouder-kindrelatie waarbij de inschatting is dat de ouder(s) en hun kind meer hulp/behandeling nodig hebben, dan kan de begeleiding van de ouder-kindrelatie ingezet worden als overbrugging naar de IMH-specialist.

Opleidingsdoelen IMH-Specialist

Professionals passen visie, kennis en vaardigheden toe van het vakgebied van de Infant Mental Health, in lijn met de verantwoordelijkheid van hun basisberoep, zodat zij met de juiste blik/attitude de ouder(s) en hun zeer jonge kind kunnen begeleiden en behandelen. Om de ouder-kindrelatie te kunnen behandelen, leren professionals behandelingsmethoden, interventie-, gespreks-, observatie-, en reflectietechnieken om de verstoringen te signaleren en de ouder-kindrelatie te verstevigen zodat het kind veilig, gezond en ongestoord kan opgroeien. De professional leert om in de eventuele verstoorde ouder-kindrelatie de oorzaak (voorbeelden: gehechtheidsproblematiek, (psycho-)somatische problemen, prikkelverwerking, (vroegkinderlijk)trauma, kindfactoren, ouderfactoren, omgevingsfactoren) te achterhalen en de ouder-kindrelatie dusdanig te versterken zodat de ontwikkeling zo optimaal mogelijk verder gaat.

In iedere module staat de ouder-kindrelatie centraal en komen de volgende thema's terug:

- De dimensie veilig-gezond en onveilig-ongezond ontwikkeling;
- Observatie als methodiek;
- Veerkracht en risicofactoren;
- Cultuursensitief werken;
- Reflectie en mentaliseren.

7. Doelgroep

IMH-Consulent

Alle disciplines zonder GGZ -behandelverantwoordelijkheid:

Jeugdverpleegkundige, Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige, Maatschappelijk Werker, Neonatoloog, Consultatiebureau arts, huisarts, verloskundige, Gynaecoloog, Kinderarts, Arts Jeugdgezondheidszorg, vak therapeut, Logopedist, Kinderfysiotherapeut, Toegepast psycholoog, Orthopedagoog/Basispsycholoog bij voorbeeld werkzaam in wijkteam of kinderopvang, Gezinswerker werkzaam in buurt- en wijkteam of bureau Jeugd zorg, Veilig Thuis, Gezinsbegeleider Raad voor Kindermishandeling, Wijkverpleegkundige, Geestelijk verzorger en andere vergelijkbare professionals.

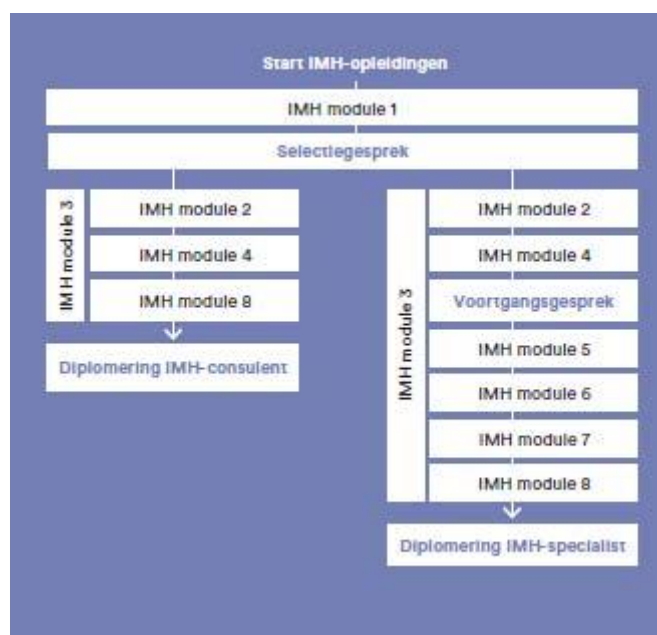
IMH-Specialist

Alle disciplines met GGZ-behandelverantwoordelijkheid

(BIG- en NIP- of NVO- geregistreerde): GZ-psycholoog, Kind- en Jeugd psycholoog NIP, Klinisch psycholoog, psychotherapeut, psychoanalyticus, Orthopedagoog-Generalist NVO, (Kind & Jeugd) psychiater, en andere vergelijkbare professionals met GGZ- behandelverantwoordelijkheid.

8. Opzet van de opleiding in het open aanbod: modulair tot IMH-Consulent of IMH-specialist

De opleiding kent twee routes: IMH-Consulent of IMH-specialist en is bij de RINO Groep in het open aanbod modulair in opzet. Modulair betekent: iedere deelnemer kan na de verplichte kernmodule 1 in een bij hem/haar passend tempo de verschillende overige verplichte modules volgen. Twee opleidingsroutes betekent dat het opleidingsniveau/basis beroepsregistratie bepaalt welke route de deelnemer kan volgen (zie doelgroep beschrijving). In een schema ziet dat er zo uit:

De huidige titels van de modules zijn:

- IMH Module 1: Visie en vaardigheden gericht op ouder-kindrelatie in context
- IMH Module 2: Triage en diagnostiek bij de ouder-kindrelatie
- IMH Module 3: Observeren van de ouder-kindrelatie/babyobservatie
- IMH Module 4: Kortdurende interventies
- IMH Module 5: Behandelen van de ouder-kindrelatie
- IMH Module 6: Trauma binnen de IMH context
- IMH Module 7: Behandelen ouder-kindrelatie bij ouder(s) met psychopathologie
- IMH Module 8: Integreren van de IMH-visie in werk en persoon

De opleiding start met de kern (Module 1): IMH-visie en vaardigheden. Deze moet als basis door iedereen worden gevolgd. In uitzonderlijke situatie is vrijstelling mogelijk (zie hoofdstuk over vrijstelling). Je kunt de gehele opleiding volgen verspreid over 5 jaar.

9. Organisatie en rollen bij IMH-opleidingen

Er zijn verschillende rollen bij de IMH-opleidingen om de organisatie en inhoud goed tot zijn recht te laten komen.

Hoofdopleiders

Er zijn twee hoofdopleiders: Phineke Tielenius Kruythoff heeft als aandachtsgebied de opleiding IMH-Consulent en Margreet Hornstra Moedt de opleiding IMH-Specialist. Zij sturen de inhoud van de opleidingen aan.

Phineke Tielenius Kruythoff is Infant Mental Health specialist, met een universitaire achtergrond in klinische ontwikkelings- en levenslooppsychologie (i/o) en verpleegkunde. Ze is hoofdopleider van

de IMH-opleidingen met focus IMH-Consulent, voorzitter van de opleidingscommissie en docent. Phineke is daarnaast inhoudelijk coördinator van stichting MeeLeefgezin. Tevens zit ze in de redactie van het vakblad Vroeg en is ze bestuurslid van de DAIMH (Dutch Association for Infant Mental Health).

Margreet Hornstra Moedt is al ruim 10 jaar IMH-specialist DAIMH. Ze werkt als Gz-psycholoog en psychotherapeut bij Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis, onder andere bij de polikliniek 0-6.

Hoofdopleider incompany

Een hoofdopleider incompany vervult in feite de rol van plaatsvervangend hoofdopleider. Zij voert de selectie- en voortgangsgesprekken met de deelnemers, heeft contact met alle bij de opleiding betrokken docenten en neemt deel aan de IMH opleidingscommissie, samen met de overige hoofdopleiders.

Opleidingscommissie

De opleidingscommissie van de IMH-opleidingen (zowel open aanbod als incompany) bestaat uit:

- Phineke Tielenius Kruythoff, psycholoog, verpleegkundige en IMH-specialist
- Manon Mostert-Uijterwijk, klinisch psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist
- Margreet Hornstra Moedt, GZ-psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist
- Alet Meurs, GZ-psycholoog i.o. klinisch psycholoog en IMH-Specialist
- Opleidingsmanagers en opleidingsmedewerkers RINO Groep

Hoofddocent

Een hoofddocent is verantwoordelijk voor een van de IMH modules. Zowel in het ontwikkelen van het draaiboek als in het geven van de lessen binnen de module speelt de hoofddocent een grote rol. De hoofddocenten vormen samen met de hoofdopleiders de curriculumcommissie, waarbinnen ze samen inhoudelijke verantwoordelijkheid dragen voor de modules en de rode draad tussen de modules.

Curriculumcommissie

De curriculumcommissie van de IMH-opleidingen (zowel open aanbod als incompany) bestaat uit:

- Phineke Tielenius Kruythoff, psycholoog, verpleegkundige en IMH-specialist
- Manon Mostert-Uijterwijk, klinisch psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist
- Margreet Hornstra Moedt, GZ-psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist
- Nicolle van de Wiel, klinisch psycholoog, psychotherapeut en IMH-Specialist
- Nelleke van der Boon, klinisch psycholoog, psychotherapeut en IMH-Specialist
- Opleidingsmanagers en opleidingsmedewerkers RINO Groep

10. Accreditatie

Er wordt accreditatie aangevraagd bij: DAIMH, SKJ, NiP/NvO, V&VN.

11. Erkenning en diplomering

De opleidingen IMH-Specialist en IMH-Consulent zijn door de DAIMH erkend. Met je behaalde diploma kun je je inschrijven en aanmelden bij de DAIMH als IMH-Consulent of als IMH-Specialist. Je moet ook voldoen aan de op de website (www.daimh.nl) beschreven criteria.

Je ontvangt na afloop van iedere module een certificaat met erop vermeld de erkenning van de beroepsverenigingen. Zijn alle modules behaald, dan ontvang je het diploma. In overleg met de opdrachtgever wordt bekeken hoe de diplomering wordt georganiseerd om deze behaalde mijlpaal een feestelijk tintje te geven.

12. Vrijstelling voor bepaalde doelgroepen

De DAIMH en de hoofdopleider IMH-opleiding van de RINO Groep kennen vrijstelling toe aan de volgende doelgroepen:

- Klinisch psychologen, afgestudeerd op de differentiatie kinderen en jeugd bij de RINO Groep. Je hebt je diploma klinisch psycholoog niet langer dan 5 jaar geleden behaald. Je bent dan vrijgesteld van module 1. Je dient je vrijstellingsverzoek in op de hieronder beschreven manier.

De hoofdopleider van de RINO Groep heeft instemming van de DAIMH om verzoeken tot vrijstelling te beoordelen en indien geldig toe te kennen. Om jouw verzoek tot vrijstelling in behandeling te kunnen nemen verzoeken wij je om je in te schrijven voor de betreffende IMH-module(s).

Tegelijkertijd kun je een ingevuld [Verzoek tot vrijstelling](#) sturen naar e.jeffares@rinogroep.nl.

13. Selectie- en voortgangsgesprek

IMH-Consulenten en IMH-Specialisten worden uitgenodigd voor een selectiegesprek met een van de twee hoofdopleiders. Dit gesprek zal plaatsvinden voorafgaand aan het opleidingstraject. Hierin komt je persoonlijke ontwikkeling, je privé situatie en je werk situatie, je balans en je reflectief vermogen aan bod.

Tijdens de opleiding volgt ook een voortgangsgesprek over je ontwikkeling, behalen van leerdoelen, behouden van balans en verder versterken van reflectief en mentaliserend vermogen.

14. Aanwezigheidsplicht, (langere) afwezigheid en inhalen

In een lang traject kan het natuurlijk voorkomen dat je een lesdag of misschien onverhoopt een module moet missen. Stem met je docent en met je leidinggevende de consequenties van je (langere) afwezigheid af.

Uitgangspunt is een aanwezigheidseis van 90% zonder gevolgen. Bij een aanwezigheid tussen de 90% en 80% dient een vervangende opdracht te worden gemaakt. Ben je minder dan 80% aanwezig dan zal je de betreffende module over moeten doen. Per module wordt gekeken naar de gevolgen.

Op basis van het huidige curriculum en aantal lesdagen:

Module	Aantal uur	90% = akkoord	80% Vervangende Opdracht	80% <
1	48	1 dagdeel (4,8 uur)	3 dagdelen (9,6 uur)	Overdoen
2	24	1 dagdeel (3 uur)	1 dagdeel (3,6 uur)	Overdoen
3-C	18	1,8 uur	1 dagdeel (3,6 uur)	Overdoen
4	24	1 dagdeel (3 uur)	1 dagdeel (3,6 uur)	Overdoen
5	45	1 dagdeel (4,5 uur)	2 dagdelen (9 uur)	Overdoen
6	42	1 dagdeel (4,2 uur)	2 dagdelen (9 uur)	Overdoen
7	12	Aanwezigheid van 100%	Overdoen	Overdoen
8	24	1 dagdeel (3 uur)	1 dagdeel (3 uur)	Overdoen

Wanneer je incompany een of meerdere modules mist, is het mogelijk om in overleg met je leidinggevende, hoofdopleider en opleidingsmanager van de RINO Groep die modules in te halen in het open aanbod. Inhalen kan onder bepaalde randvoorwaarden. Inhalen moeten binnen de termijn van 5 jaar plaatsvinden en de kosten zijn voor eigen rekening. Je betaalt de prijs van een module uit het open aanbod en je krijgt bij aanvang van die module de factuur toegestuurd.

15. Literatuur

De volgende literatuur is verplicht.

Module 1

- Rexwinkel, M., Schmeets, M., Pannevis, C., & Derkx, B. (2011). Handboek Infant Mental Health. Assen, Van Gorcum.

- Lambregtse-van den Berg, M., Van Kamp, I. Wennink, H. (2015). Handboek Psychiatrie en zwangerschap. Utrecht: De Tijdstroom uitgeverij
- Meijer, Y. (2018) Kiekboem! Hulp aan het jonge kind dat opgroeit in stress en geweld. ISBN 978908850835 6
- VKJP- Tijdschrift Kinder en jeugdpsychotherapie (2018). Themanummer Infant Mental Health. Utrecht
- Overige artikelen worden digitaal aangeleverd via RINO Portal

Module 2

- De literatuur wordt digitaal aangeleverd via RINO Portal

Module 3

- Rexwinkel, M., Schmeets, M., Pannevis, C, & Derkx, B. (2011). Handboek Infant Mental Health. Assen, Van Gorcum.
- Stern, D. N. (1992). Diary Of A Baby: What Your Child Sees, Feels, And Experiences. Ingram Publisher Services US.
- Overige artikelen worden digitaal aangeleverd via RINO Portal

Module 4

- Rexwinkel, M., Schmeets, M., Pannevis, C, & Derkx, B. (2011). Handboek Infant Mental Health. Assen, Van Gorcum.
- Overige artikelen worden digitaal aangeleverd via RINO Portal

Module 5

- Rexwinkel, M., Schmeets, M., Pannevis, C, & Derkx, B. (2011). Handboek Infant Mental Health. Assen, Van Gorcum.
- Baradon, T., Broughton, C., James, J., Joyce, A.(2016). The Practice of Psychoanalytic Parent-Infant Psychotherapy: Claiming the Baby. London: Routledge. 2e editie
- Sameroff, A., McDonough, S,. (2004). Treating parent infant relationship problems. New York: Guilford
- Overige artikelen worden digitaal aangeleverd via RINO Portal

Module 6

- Rexwinkel, M., Schmeets, M., Pannevis, C, & Derkx, B. (2011). Handboek Infant Mental Health. Assen, Van Gorcum.
- Van der Boon. N .M, Van Bakel H. Modified Interaction Guidance: interventie bij gedesorganiseerde gehechtheid en trauma. ISBN 978-90-368-1857-5
- Overige artikelen worden digitaal aangeleverd via RINO Portal

Module 7

- Rexwinkel, M., Schmeets, M., Pannevis, C, & Derkx, B. (2011). Handboek Infant Mental Health. Assen, Van Gorcum.
- Geenen, G. & Corveleyn, J. Helpende handen (2015). Gehechtheid bij kwetsbare ouders en kinderen. Tiel: Uitgeverij Lannoo nv. ISBN 9789401434560
- Overige artikelen worden digitaal aangeleverd via RINO Portal

Module 8

- Rexwinkel, M., Schmeets, M., Pannevis, C, & Derkx, B. (2011). Handboek Infant Mental Health. Assen, Van Gorcum.
- Brok, C. & Zeeuw, M. de (2008). Er zijn voor je kind. ISBN 9789023244011
- Overige artikelen worden digitaal aangeleverd via RINO Portal

16. Onderwerpen per module

Hieronder volgt een opsomming van de onderwerpen per module. Zoals eerder beschreven, wordt de inhoud herzien en is het mogelijk dat onderwerpen zijn verschoven.

Module 1: IMH Visie en vaardigheden

- Zwangerschap
- Ouderschap
- Port of entry: ingang tot het systeem
- Invloed van stress (basis neuropsychologie)
- Regulatieprocessen/prikkelverwerking/(prenatale) hechting
- Gezond/veilig en onveilig/verstoord ouderschap als dimensie
- Kind in context
- Transactioneel ontwikkelingsmodel
- Cultuursensitief werken
- Integratie somatiek en psyche bij jonge kinderen
- Vaardigheden om de ouder-kindrelatie te beïnvloeden
- Gesprekstechnieken als de ouder-kindrelatie de "cliënt" is
- Herkennen en signaleren: inschatten complexiteit en veiligheid
- Weten wat je moet doen (lichte verstoring of complex ouderschap): triagemodel

Module 2: Triage en diagnostiek bij de ouder-kindrelatie

- Specifieke problemen of stoornissen bij het jonge kind en invloed op de ouder-kindrelatie
- Aandacht voor specifieke stoornissen als autisme, ADHD en gedragsstoornissen
- Specifieke Classificatiesystemen en gebruik maken van de DC0-5
- Welke diagnostische middelen zijn er om de ouder-kind relatie te onderzoeken: zoals de RHS, EAS, FEAS, WMCI

Module 3: IMH Observatie van de ouder-kindrelatie/baby-observatie

- Baby, peuter observatie in een natuurlijke setting (IMH-Consulent: 12 - 15 keer gedurende 3 - 6 maanden)
- Observatie als methodiek en behandeling
- Observeren en reflecteren op zwangerschap en bevalling van de aanstaande ouder, zich ontwikkelende ouder-kindrelatie: wat doet het met mij als persoon, als (mogelijke) ouder en als professional

Module 4: Kortdurende interventies

- Observatie ouder-kindrelatie
- Observatie aankomend ouderschap
- Port of entry/ingang tot het systeem
- Bepalen en behouden van de focus
- Intake/eerste gesprek
- Vaardigheden in focusgerichte gesprekken
- Verschil in het hanteren van de focusgerichte interventie door Consulent en door Specialist in klinische setting
- Gesprekken-model vanuit basisinterventie: kijken door de lens van het kind
- Gesprekken-model vanuit specialistische interventie: kijken door de lens van het kind

Module 5: Behandelen van de ouder-kindrelatie

De essentie van de ouder-baby/peuter psychotherapie en de verschillende leeftijdsfasen en ouder-baby/peuter psychotherapie staan centraal. Deze specialistische module is gebaseerd op verschillende therapeutische modellen, die de ontwikkeling van de ouder - baby/peuter relatie tot focus hebben.

Uitgangspunt is het concept 'Port of Entry', ontwikkeld door Daniel Stern. De volgende behandelmodellen komen aan de orde:

- Model van Selma Fraiberg en Alicia Lieberman;
- Model van de Tavistock Clinic in Londen;
- Model van het Anna Freud Center in Londen;
- Circle of Security;
- Interaction Guidance van Mc Donough;
- Keeping the baby in mind van Ariette Slade;

- Klachtgerichte aanpak vanuit IMH visie bij veelvoorkomende aangemeldklachten zoals slaapproblemen, eetproblemen;
- Integrale behandeling van regulatie stoornissen;
- Interculturele en intergenerationele aspecten van behandelen, multimodale interventies van Maldonado de Pyramide van Greenspan;

Tijdens supervisie wordt uitgebreid aandacht besteed aan casussen van deelnemers: wat te voelen, hoe te handelen en hoe te behandelen?

Module 6: Behandelen van trauma in de ouder-kindrelatie

- Inleiding in de begrippen enkelvoudig en meervoudig, complex trauma
- Trauma in relatie tot gehechtheid,
- Trauma en toxische stress en verstoorde informatieverwerking,
- De gevolgen van trauma voor de sociaal,- emotionele, cognitieve en neurobiologische ontwikkeling.
- Diagnostiek: Observatie,-vragenlijsten
- Traumabehandeling bij non-verbaal trauma binnen de context van IHM; Storytelling Traumabehandeling bij peuters en kleuters; EMDR, Trauma-focused spel, Horizontongroepen
- Relationeel trauma, Trauma a deux,
- Intergenerationele overdracht van trauma
- Ouderschap en trauma,
- Praten met ouders over de invloed van trauma op ouderschap,
- Observeren en Behandelen van getraumatiseerde ouder-kind relaties
- Kindermishandeling en het jonge kind,
- Intergenerationele overdracht van kindermishandeling,
- Risicoanalyse :Risicofactoren en beschermende factoren,
- De noodzaak van integrale behandeling bij complexe kindermishandeling,
- Fasegewijs behandelen: van veiligheid, naar risico-gestuurd handelen, naar herstelgericht handelen,
- Gespreksvaardigheden: praten met ouders over kindermishandeling

Tijdens supervisie wordt uitgebreid aandacht besteed aan casussen van deelnemers: wat te voelen, hoe te handelen en hoe te behandelen?

Module 7: IMH Behandelen van de ouder-kindrelatie bij ouder(s) met persoonlijkheidsproblematiek

Na afloop van deze module hebben de deelnemers meer inzicht in de invloed van persoonlijkheidsproblematiek op het (aanstaande) ouderschap en op de ouder-kindrelatie. Er is meer inzicht in de regulatie van stress bij (aanstaande) ouders met persoonlijkheidsproblemen. Ook het vermogen tot mentaliseren van deze ouder(s) en het werken aan een verbeterde ouder-kindrelatie staat centraal. Daarnaast wordt geoefend met gesprekstechnieken en interventies.

- Persoonlijkheidsproblematiek in de ouderrol
- Invloed op de ontwikkeling van jonge kinderen
- Mentaliseren bevorderende interventies en therapeutische houding
- Draaiboek behandelgroep ouders met persoonlijkheidsproblematiek en hun jonge kind
- Model van groepstherapie
- Aanpassen van interventies aan de problematiek van de ouder

Module 8: Integreer van IMH visie in werk en persoon

De IMH visie zal in deze module als spiegel dienen voor de professionele rol die u bent, binnen de organisatie of de praktijk waar u werkzaam bent. Vanuit het model de "Motherhood Constellation" van Daniel Stern zal op een vernieuwende manier gekeken worden naar uzelf als professional. Er is ruimte voor oefening en het maken van een eindopdracht is deel van deze module. De volgende behandelmodellen komen aan de orde:

- Port of Entry van Daniel Stern
- The Motherhood constellation van Stern vanuit een professioneel perspectief
- Overdracht en tegenoverdracht
- Circle of security
- Het belang van observatie
- Hoe kan ik het IMH DAIMH lidmaatschap integreren in mijn huidige werksituatie
- Gedrag en intern werkmodel/ mentale representaties
- Interventies gericht op (aanstaande) ouder-kindrelatie binnen uw werksituatie
- Gebruik van video
- Port of Entry: welke wijze past binnen uw werksetting om het ouder-kind-omgevingsysteem binnen te komen

Bijlage 1: Docenten

Hieronder staan alle namen opgesomd van de betrokken docenten bij de beide IMH-opleidingen.

- Phineke Tielenius Kruythoff, psycholoog, verpleegkundige en IMH-specialist
- Margreet Hornstra Moedt, GZ-psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist
- Nelleke van der Boon, klinisch psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist
- Nicolle van de Wiel, klinisch psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist
- Manon Mostert-Uijterwijk, klinisch psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist
- Mirjam Soons, psychiater, psychotherapeut, MBT-therapeut
- Elma Verboom, GZ-psycholoog en IMH-specialist
- Eveline Euser, GZ-psycholoog en IMH-specialist
- Ilse Lagas, GZ-psycholoog en IMH-specialist
- Anne Geuze, klinisch psycholoog, psychotherapeut en IMH-specialist
- Yael Meijer, klinisch psycholoog, psychotherapeut, supervisor VGCT en IMH-specialist
- Alet Meurs, klinisch psycholoog, psychotherapeut, IMH-specialist
- Mori van den Bergh, klinisch psycholoog, psychotherapeut

Gastdocenten

- Alfons Crijnen, psychiater kind en jeugd
- Monika Hirscher, ergotherapeut, sensorisch integratietherapeut, IMH-specialist
- Fernanda Sampaio de Carvalho, klinisch psycholoog, psychotherapeut, IMH-specialist
- Petra Holtkamp, orthopedagoog, GZ-psycholoog, IMH-specialist
- Louise Spanjerberg, kinderarts en IMH-specialist
- Saskia Bakker, kinderarts en IMH-specialist
- Jojanneke Oomen, maatschappelijk werker, transcultureel systeemtherapeut
- Eric Stoevenvelt, klinisch psycholoog